

Загальна кількість встановлених діагнозів професійних захворювань за 9 місяців 2020 року по Україні – 3695 діагнозів.

У структурі професійних захворювань перше місце належить хворобам органів дихання – 39,8 % від загальної кількості діагнозів по Україні (1 472 випадки). На другому місці – захворювання опорно-рухового апарату (радикулопатії, остеохондрози, артрити, артрози) – 27 % (998 випадків). Третє місце за хворобами слуху – 24,6 % (910 випадків), четверте за вібраційною хворобою – 5,2 % (192 випадки).

Дослідження та аналіз причин професійних захворювань стають у нагоді керівникові підприємства та спеціалістам з охорони праці у розробці заходів, спрямованих на захист працівників від впливу шкідливих виробничих факторів, підвищення рівня та терміну їх працездатності тощо.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПИТАННЯ РЕГУЛЮВАННЯ ТРУДОВИХ ВІДНОСИН ПРАЦІВНИКА ТА РОБОТОДАВЦЯ

Міколув О.М., Шутенко А.Г.

Науковий керівник – Данова К.В., канд. техн. наук, доцент

Конституцією України визначено, що кожен має право на працю, що включає можливість заробляти собі на життя працею, яку він вільно обирає або на яку вільно погоджується. Держава створює умови для повного здійснення громадянами права на працю. У чинних нормативних документах значна увага приділяється питанню регулювання трудових відносин працівників, а також дотримання права громадян України на працю, тобто на одержання роботи з оплатою праці не нижче встановленого державою мінімального розміру, включаючи право на вільний вибір професії, роду занять і роботи, забезпечується державою.

Працівники реалізують право на працю шляхом укладення трудового договору про роботу на підприємстві, в установі, організації або з фізичною особою. Працівники мають право на відпочинок відповідно до законів про обмеження робочого дня та робочого тижня і про щорічні оплачувані відпустки, право на здорові і безпечні умови праці, на об'єднання в професійні спілки та на вирішення колективних трудових конфліктів у встановленому законом порядку, на участь в управлінні підприємством, установою, організацією, на матеріальне забезпечення в порядку соціального страхування в старості, а також у разі хвороби або реабілітації, повної або часткової втрати працездатності, на матеріальну допомогу в разі безробіття, на право звернення до суду

для вирішення трудових спорів незалежно від характеру виконуваної роботи або займаної посади.

З метою регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин, а також узгодження інтересів трудящих, власників та уповноважених ними органів укладається на підприємствах, в установах, організаціях незалежно від форм власності і господарювання, які використовують найману працю і мають права юридичної особи. У колективному договорі встановлюються взаємні зобов'язання сторін щодо регулювання виробничих, трудових, соціально-економічних відносин, зокрема зміни в організації виробництва і праці; забезпечення продуктивної зайнятості; нормування і оплати праці, встановлення форм, системи, розмірів заробітної плати та інших видів трудових виплат; встановлення гарантій, компенсацій, пільг; участі трудового колективу у формуванні, розподілі і використанні прибутку підприємства, установи, організації (якщо це передбачено статутом); режиму роботи, тривалості робочого часу і відпочинку; умов і охорони праці; забезпечення житлово-побутового, культурного, медичного обслуговування, організації оздоровлення і відпочинку працівників; гарантій діяльності профспілкової чи інших представницьких організацій трудящих; умов регулювання фондів оплати праці та встановлення міжкваліфікаційних (міжпосадових) співвідношень в оплаті праці; забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків.

Трудовим договором є угода між працівником і власником підприємства, за якою працівник зобов'язується виконувати роботу, визначену цією угодою, а власник підприємства зобов'язується виплачувати працівникові заробітну плату і забезпечувати умови праці, необхідні для виконання роботи, передбачені законодавством про працю, колективним договором і угодою сторін.

Працівник має право реалізувати свої здібності до продуктивної і творчої праці шляхом укладення трудового договору на одному або одночасно на декількох підприємствах, в установах, організаціях, якщо інше не передбачено законодавством, колективним договором або угодою сторін.

АНАЛІЗ ПРИЧИН НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИРОБНИЦТВОМ

Ягодка Є.Ю., Попов Д.С.

Науковий керівник – Данова К.В., канд. техн. наук, доцент

За 9 місяців 2020 року було зареєстровано 16 286 повідомлень про нещасні випадки/гострі професійні захворювання (отруєння). По-